

LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI VALTION-
OSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

KHAL § 56

Valtiovarainministeriön asettama selvitysmies Arno Miettinen on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi, jonka mukaisesti hän ehdottaa valtionosuusjärjestelmää uudistettavaksi.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan uudistuksen peruseriaatteita ovat:

1. Järjestelmän painopistettä siirretään kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen.
2. Järjestelmää yksinkertaistetaan vähentämällä merkittävästi laskentakriteerejä ja poistamalla niistä päällekkäisyyksiä.
3. Jatkossakin valtionosuudet perustuvat merkittävästi kunnan väestön ikärakenteeseen ja sairastavuuteen sekä niitä koskevat kriteerit uudistetaan ottamalla niihin uudet ajantasaiset sisällöt.
4. Poistetaan määräytymistekijöistä porrastukset ja lisätään siten järjestelmän kuntaliitosneutraalisuutta.
5. Parannetaan järjestelmän kannustavuutta tulojen tasauksessa ja poistamalla määräytymisperusteiden porrastukset sekä korvaamalla taajamarakennekriteerit työpaikkaomavaraisuudella.
6. Säilytetään kustannustenjaon tarkistus osana järjestelmää. Tavoitteena on siirtyä nykyistä tiheämpään tarkistukseen.
7. Uusi järjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2015. Kuntien välisten muutosten lieventämiseksi varaudutaan siirtymäaikaan.

Valtiovarainministeriö pyytää kunnanhallituksilta lausuntoa selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asiakokonaisuuksiin: ehdotettaviin kriteereihin, ikäryhmien ja sairastavuuden painoihin, muiden kriteerien painoihin, määräytymisperusteiden laskentaperiaatteisiin, verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen sekä siirtymätasauksen kestoon ja porrastukseen. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 4.4.2014 sähköpostitse valtiovarainministeriöön.

Luonnos hallituksen esitykseksi on **liitteenä n:o 1/ § 56** ja kuntakohtainen laskelma on **liitteenä n:o 2/ § 56**.

Koko tausta-aineisto on luettavissa valtiovarainministeriön Internet-sivuilla:

http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20140204Valtio/name.jsp

Liitteenä n:o 3/ § 56 on Vesilahden kunnan lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää antaa liitteen n:o 3/ § 56 mukaisen lausunnon selvitysmiehen luonnokseen hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat:

EA 109

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

- Valtiovarainministeriö, valtiovarainministerio@vm.fi

Kunnallislaissa säädetyllä tavalla 3.4.2014
yleisesti nähtäväksi asetetusta pöytäkirjasta otetun
otteen oikeaksi todistaa, Vesilahdessa 4.4.2014
Tari Hein
Keskustarkiston hoitaja

Pöytäkirjan tarkastajat:

EA 10.10

LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI VALTION-OSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

Valmistunut lakiesitys on tarpeellinen ja päälinjoiltaan oikean suuntainen. Nykyinen valtionosuusjärjestelmä on erittäin monimutkainen eikä se perustu tuoreisiin tietoihin. Lakiesitys on selkeä edistysaskel, mutta edellyttää ehdottomasti jatkovalmistelua, jotta valtionosuusjärjestelmästä saadaan läpinäkyvä ja perusteiltaan kiistaton. Tulisi löytää kriteerejä, jotka nimenomaan kannustavat kuntia esim. terveyden edistämiseen.

Ongelmallista on, että uudistus toteutetaan samaan aikaan, kun valtion on leikannut ja leikkaa edelleen valtionosuuksia kasvavalla summalla. Monessa kunnassa tilanne on ajautumassa kohtuuttomaksi, kun kaikki kunnat menettävät vo-leikkauksissa ja sen lisäksi suuri määrä kuntia, kuten Vesilahti, menettää lisää valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa.

Kokonaisuutena tulisi jatkovalmistelussa syventyä erityisesti siihen, että kriteerit voidaan varmentaa olevan kustannuksia kuvaavia, ja että niiden suhteet ovat oikeat kustannusten perusteina. Lisäperusteluita tarvitaan ainakin koulutustaso-, vieraskielisyys-, asukastiheys- ja työpaikkaomavaraisuuskriteereille.

Sairastavuuskertoimen painoarvon kasvattaminen ikäluokkiin perustuvien valtionosuuskriteerien sijaan aiheuttaa negatiivisen kannustimen. Tältä osin uudistuksen myötä pyritään korvaamaan toteutuneen sairastavuuden perusteella aiheutuneita kustannuksia. Mikäli kunta onnistuisi vähentämään sairastavuutta, minkä pitäisi tietysti olla tavoite, kunnan valtionosuus vähenee. Valtionosuusuudistus tulisi rakentaa siten, että tulokset terveyden edistämistyössä ovat kunnille aina taloudellisesti kannattavia.

Työpaikkaomavaraisuus-kriteeri on kyseenalainen seudullistuvassa elinkeinotoiminnassa.

Positiivista on, että kolmesta erillisestä ikärakenneluokituksesta siirrytään yhteen ikärakenneluokitukseen. Ikäryhmien kriteerien osalta voidaan myös todeta myönteiseksi, että nuorista ikäluokista aiheutuvia menoja korvataan aikaisempaa enemmän. Nykyjärjestelmässä voimakas lapsiperheiden muuttovirta on voinut lisätä etupainotteisesti kunnan kustannuspaineita, kun väestölisäyksen tuoma lisäverotulo on seurannut jäljessä, verokertyminä tai verotulontasauksena. Valtionosuuskriteerin kautta vasteaika näissä tapauksissa toteutuu lyhyempänä.

Kuvaavaa on, että väestöltään lähes samankokoisten kuntien Taivalkosken ja Vesilahden sekä toisaalta Vesilahden ja Ylitornion valtionosuudet eroavat toisistaan merkittävästi. Vesilahden valtionosuus on nykyisin ja luonnoksenkin mukaan vain puolet Taivalkosken ja Ylitornion valtionosuuksista. Toisaalta Vesilahteen on muuttanut paljon lapsiperheitä, joiden tarvitsemien palvelujen isojen investointien kustannuksiin ei ole valtionosuuksien kautta tullut juurikaan tukea.

Tulevassa valtionosuusuudistuksessa tulee tehdä yksilöityjä kuntakohtaisia vertailuja, esimerkkinä Vesilahti-Taivalkoski tai Vesilahti-Ylitornio. Tämän kautta saadaan lisäsyvyyttä myöntämisperusteisiin ja samalla tasapuolisuutta järjestelmään.

Kotikuntakorvauksissa kaikkien oppilaitosten tulee olla samassa asemassa järjestäjästä riippumatta. Esitetty järjestelmä laittaa kunnat huonompaan asemaan.

Verotulotasauksen tasausrajan nosto 100 %:iin tulee aiheuttamaan huomattavia vuosittaisia muutoksia kuntien valtionosuuksissa ja siten hankaloittamaan taloussuunnittelua.

Valtionosuuksien tasaukseen tulisi sisällyttää kiinteistöverot. Myös harkinnanvarainen valtionosuus on säilytettävä.

Jotta kuntien taloussuunnittelu olisi mahdollista, tulisi valtionosuustietojen olla käytettävissä aina edellisen vuoden kesäkuussa. Vuosittaisten valtionosuuksien ennustettavuutta tulisi muutenkin parantaa.

Viiden vuoden siirtymäaika on välttämätön ja se tulee toteuttaa tasaisesti, lisäämällä kuntakohtaista vaikutusta 1/5 vuosittain.

Rahoitusperiaatteen mukaisesti valtion tulee antaessaan kunnille tehtäviä ja velvoitteita varmistua siitä, että kunnilla on tosiasialliset edellytykset niistä selviytymiseen. Käytännössä kunnat joutuvat toteuttamaan sekä aikaisemmat että uudet tehtävät ja velvoitteet merkittävästi aikaisempaa alemmalla kokonaisrahoituksella.

VESILAHDEN KUNTA

Kunnanhallitus

31.3.2014

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Kunnanhallituksen päätöksiin, **pykälät 52, 59, 60, 62, 63, 65** tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat

- yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 91 §), **pykälät 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 64** virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §)

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan Vesilahden kunnanhallitukselta, osoite:

Vesilahden kunnanhallitus

Lindinkuja 1

37470 Vesilahti.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Tiedoksisaantiin sovelletaan, mitä valitusosoituksen kohdalla sanotaan.

VALITUSOSOITUS

Kunnanhallituksen päätöksiin, **pykälät** saa muutosta hakea se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, kun se ei ole muuttunut kunnanhallituksessa, saa muutosta kuitenkin hakea vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat

- yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 91 §), **pykälät** _____.
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa (KvesL 26 §), **pykälät** _____.
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §), **pykälät** _____.

Kunnanhallituksen päätöksistä, **pykälät** _____, koskien liikennelupaa saa muutosta hakea luvan hakija ja luvan haltija, jonka oikeuteen päätös voi vaikuttaa. Uhkakasakok asettamista koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla. (Luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä 25 §).

Kunnanhallituksen päätöksistä, **pykälä** _____, osalta saa ostaja ja etuostolain 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myös myyjä hakea muutosta valittamalla (EtuostoL 22 §).

Kunnanhallituksen päätöksistä, pykälien, osalta saa muutosta hakea jokainen sillä perusteella, että päätös loukkaa hänen oikeuttaan.

Valitusviranomainen

Muutosta haetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta, osoite:
Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna.
Puhelinnumero: vaihde 029 56 42200, telefax 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, **7 päivän** kuluessa kirjeen lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon silloin, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäville.
Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lasketa määräaikaan, jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin työt virastoissa on keskeytettävä, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Pöytäkirja on ollut nähtävillä **3.4.2014**
Päätös on annettu postin kuljetettavaksi
Päätös on lähetetty sähköpostilla **4.4.2014**
Asianosainen on vastaanottanut pöytäkirjanotteen _____.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirja

Valituskirjassa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoataan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä selvitys siitä päivästä, josta valitusaika alkaa.

Omalla vastuulla valituskirjan voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

"Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävästä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 82 euroa".